

Datum

2026-03-17

Adress

Diarienummer

TN-2026-77

Yttrande

Till

Stadskontoret

registrera@stk.malmo.se

**Remiss - Avfallshanteringens framtida organisering,
STK-2025-673**

Tekniska nämnden föreslår besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Tekniska nämnden kan se både fördelar och nackdelar med att samla huvuddelen av avfallsfrågorna inom en organisatorisk enhet (vad gäller insamling och omhändertagande). Nämnden tar dock inte ställning till förslaget i nuläget, utan pekar på nödvändigheten av ytterligare utredningar som nämnden bedömer behöver finnas med i ett beslutsunderlag.

Yttrande

Tekniska nämnden har fått möjlighet att yttra sig över en rapport från stadskontoret som innehåller bakgrund, nuläge och sammanfattande slutsatser rörande avfallshanteringens framtida organisering i Malmö och Burlöv. Tekniska nämnden kan se både fördelar och nackdelar med att samla huvuddelen av avfallsfrågorna inom en organisatorisk enhet (vad gäller insamling och omhändertagande). Nämnden tar dock inte ställning till förslaget i nuläget, utan pekar på nödvändigheten av ytterligare utredningar som nämnden bedömer behöver finnas med i ett beslutsunderlag.

Kommunstyrelsen beslutade i april 2025 att ge stadskontoret i uppdrag att utreda de organisatoriska förutsättningarna för avfallshantering på VA SYD. Syftet var att klarlägga och föreslå hur verksamheten bör organiseras för att möta framtida krav och samtidigt skapa förutsättningar för att VA SYD ska kunna fokusera på sin verksamhet och MAXIMA-programmet. I uppdraget angavs att utreda de organisatoriska förutsättningarna för avfallshantering på VA SYD, men i rapporten fokuseras enbart på en flytt till SYSAV, så som enda alternativ.

Att endast utreda ett alternativ, dvs SYSAV-alternativet, ger en sämre helhetsbild och man riskerar att missa eventuella bättre lösningar. Utredningen bör analysera vilket som är den bästa placeringen av avfallsenheten. Förslagsvis bör man utreda för- och

nackdelar även med andra alternativ, exempelvis flytt till någon förvaltning eller bolag inom Malmö stad eller att verksamheten stannar kvar på VA SYD. Man bör även analysera hur det fungerar i de kommuner där SYSAV ansvarar för insamlingen idag, utifrån aspekter som service och kostnader. Likaså bör man jämföra med hur det till exempel fungerar i Lund med det kommunala "Lunds Renhållningsverk".

Nämnden saknar en analys av hur en flytt till SYSAV skulle påverka Malmöborna, exempelvis service och kostnader. Idag finns det en stor kundnöjdhet och Sveriges lägsta avfallstaxor.

Stadskontoret berör i rapport 2025-12-05 (sidan 11) frågan om tillämpligheten av respektive lag; LOU (Lag (2016:1145) om offentlig upphandling) och LUK (Lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner). Stadskontoret kommer till slutsatsen att vid en eventuell omorganisation där driftsansvar flyttas från VA SYD till SYSAV bör uppdraget tilldelas från kommunen som en formellt upphandlad tjänstekoncession enligt LUK. En slutsats som tekniska nämnden instämmer i.

Sedan 2014 har Konkurrensverket (KKV) utövat tillsyn över SYSAV och medlemskommunerna vilket lett till ett flertal rättsliga prövningar, med främst frågan om definitionen av det så kallade verksamhetskriteriet i fokus. Då Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) i avgörande nyligen återförvisade mål till kammarrätten för ny prövning i sak om huruvida Konkurrensverkets tillsynsbeslut var överklagbart eller ej, vill nämnden påpeka betydelsen av att avvakta utgången av denna prövning. Tekniska nämnden anser det av stor vikt att man noga analyserar hur utgången av det pågående målet påverkar en eventuell flytt av avfallsenheten till SYSAV.

Avfallsenheten på VA SYD samarbetar idag med Malmö stad i stadsutvecklingsprocessen, där avfallshantering är en viktig del i både den befintliga staden och vid nybyggnation. Tekniska nämnden vill lyfta en risk för ett minskat intresse för avfallshandlingens roll i stadsutvecklingsprocessen i just Malmö, när frågan hanteras av ett bolag med 14 ägarkommuner. Ett exempel som visar på en eventuell diskrepans mellan stadens och SYSAV:s prioriteringar inom detta område, är planerna på en återvinningscentral (ÅVC) i Elisedal. En ÅVC saknas idag i östra Malmö, vilket kan försvåra möjligheten för korrekt hantering av grovavfall för malmöbor i denna del av staden, och leda till längre transportavstånd. SYSAV har dragit sig ur planen medan avfallsdelegationen gett VA SYD fortsatt uppdrag att utreda möjligheten till en ÅVC i området.

Under slutsatserna på sidan 12 anges att *"en översyn av processer behöver genomföras för att säkerställa att kommunerna har förutsättningar att utöva sitt uppdrag. Vissa kompetenser bör övervägas att flyttas från VA SYD till kommunerna"*. Nämnden ställer sig frågande till vilka kompetenser det handlar om, och anser att analysen behöver inkludera ett eventuellt

ökat personalbehov inom både Malmö och Burlövs kommun för att hantera uppgifter som ligger hos VA SYD idag och som inte kan föras över till SYSAV i sin bedömning av kostnadseffektivitet. Utifrån det vore det också lämpligt att de delar av staden som troligtvis skulle beröras av sådana förändringar också hade getts möjlighet att svara på remissen. Detta gäller t.ex. miljöförvaltningen kopplat till dispenshantering, som idag ligger hos VA SYD men som inte skulle kunna överföras till ett bolag.

I utredningen anges även att *"Förslaget innebär även att Malmö stad och Burlövs kommun behöver analysera hur uppdraget som huvudmän kan garanteras efter en övergång."* Nämnden anser att en sådan analys måste ingå i utredningen och vara en del i beslutsunderlaget, för att ge en helhetsbild av frågan. I dagsläget gäller mellan dessa kommuner ett samarbetsavtal som nogga bör analyseras utifrån aspekten om detta ska kvarstå eller ej.

Ordförande

[Förnamn Efternamn]

[Fyll i titel]

[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]